

Sesijas dokuments

B9-0182/2020

10.6.2020

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par transportu un tūrismu 2020. gadā un pēc tam
(2020/2649(RSP))

Elena Kountoura, Anne-Sophie Pelletier, José Gusmão, Marisa Matias
GUE/NGL grupas vārdā

B9-0182/2020

Eiropas Parlamenta rezolūcija par transportu un tūrismu 2020. gadā un pēc tam (2020/2649(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 6. panta d) punktu,
- ņemot vērā LESD 195. pantu,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. maija paziņojumu "Tūrisms un transports 2020. gadā un pēc tam" (COM(2020)0550),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. maija paziņojumu "Covid-19: ceļā uz pakāpenisku un koordinētu pieeju pārvietošanās brīvības atjaunošanai un iekšējās robežkontroles atcelšanai" (C(2020)3250),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. maija paziņojumu "Covid-19: vadlīnijas par transporta pakalpojumu un savienotības pakāpenisku atjaunošanu" (C(2020)3139),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. maija ieteikumu par vaučeriem, ko pasažieriem un ceļotājiem piedāvā kā alternatīvu atlīdzinājumam par atceltiem kompleksajiem ceļojumiem un transporta pakalpojumiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 13. maija paziņojumu "Covid-19. ES norādījumi par tūrisma pakalpojumu pakāpenisku atsākšanu un viesmīlības iestāžu sanitārajiem protokoliem" (C(2020)3251),
- ņemot vērā Komisijas un Padomes 2020. gada 15. aprīļa paziņojumu par kopīgu Eiropas ceļvedi Covid-19 ierobežošanas pasākumu atcelšanai,
- ņemot vērā Investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII*) un Papildināto investīciju iniciatīvu reaģēšanai uz koronavīrusu (*CRII+*), ko Parlaments pieņēma attiecīgi 2020. gada 26. martā un 2020. gada 17. aprīlī, jo īpaši ļaujot dalībvalstīm elastīgāk izmantot Eiropas strukturālos un investīciju (ESI) fondus,
- ņemot vērā 540 miljardu EUR vērtu tiesību aktu kopumu, ko Eurogrupa pieņēma, lai atbalstītu dalībvalstis, uzņēmumus un darba ņēmējus Covid-19 krīzes laikā, izmantojot Eiropas Stabilitātes mehānismu (ESM), Eiropas Investīciju banku (EIB) un pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba riska mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*),
- ņemot vērā to, ka 2020. gada 19. martā tika pieņemta pagaidu shēma, lai dalībvalstis varētu turpināt atbalstīt ekonomiku Covid-19 pandēmijas gadījumā, izmantojot pilnīgu elastību, kas paredzēta valsts atbalsta noteikumos,
- ņemot vērā savu 2020. gada 15. maija rezolūciju par jauno DFS, pašu resursiem un

atveseļošanas plānu¹,

- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "Eiropas lielā stunda — jāatjaunojas un jā sagatavo ceļš nākamajai paaudzei" (COM(2020)0456),
 - ņemot vērā Komisijas 2020. gada 27. maija paziņojumu "ES budžets — Eiropas atveseļošanas plāna dzinēj spēks" (COM(2020)0442),
 - ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) 2020. gada 18. marta sākotnējā novērtējuma paziņojumu "Covid-19 un darba pasaule: ietekme un atbildes pasākumi",
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Direktīvu 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK²,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Direktīvu (ES) 2015/2302 par kompleksiem ceļojumiem un saistītiem ceļojumu pakalpojumiem un jo īpaši tās 13. pantu par atbildību par kompleksā pakalpojuma sniegšanu, 16. pantu par pienākumu sniegt palīdzību, un V nodaļu, ar ko reglamentē ceļotāju aizsardzību pret organizatora vai mazumtirgotāja maksātnespēju³,
 - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Covid-19 pandēmija visās ES dalībvalstīs un pasaulē ir izraisījusi iepriekš nepieredzētu krīzi veselības jomā; tā kā Covid-19 pandēmija ir arī būtiski ietekmējusi nodarbinātību, darba samaksu un darba apstākļus, kā arī visu ekonomikas sistēmu ES dalībvalstīs;
- B. tā kā tūrisma un ceļojumu nozare ir viena no nozarēm, ko Covid-19 pandēmija ir skārusi vissmagāk; tā kā 2020. gada pirmajā ceturksnī visas tūrisma darbības ES un pasaulē tika pakāpeniski apturētas; tā kā nozares atgūšanās ir būtiski svarīga ES dalībvalstu ekonomikai, nodarbinātībai un sociālajai attīstībai;
- C. tā kā daudzas ES dalībvalstis ir izmantojušas tādus pasākumus kā brīvas pārvietošanās ierobežošana un īslaicīga iekšējā robežkontrole; tā kā uz ES ārējām robežām ir piemēroti ierobežojumi ceļošanai, kas nav būtiski nepieciešama;
- D. tā kā Covid-19 pandēmijai ir liela ietekme uz transportu un savienojamību ES; tā kā pandēmijas ierobežošanai paredzēto pasākumu dēļ ir ievērojami samazinājušās transporta darbības, jo īpaši pasažieru pārvadājumu jomā;
- E. tā kā ES tūrisma nozarē ir nodarbināti aptuveni 13 miljoni cilvēku; tā kā saskaņā ar Pasaules Ceļojumu un tūrisma padomes prognozēm 2020. gadā ceļojumu un tūrisma nozare varētu zaudēt 75 miljonus darbvieta visā pasaulē un 6,4 miljonus darbvieta ES; tā kā daudziem strādājošajiem ir nestabilas darba attiecības un viņi ir zaudējuši vai drīz

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0124.

² OV L 304, 22.11.2011, 64. lpp.

³ OV L 326, 11.12.2015, 1. lpp.

varētu zaudēt darbu; tā kā tūrisms ir ļoti atkarīgs no sezonas un pagaidu darba ņēmējiem, kuri bieži tiek nodarbināti, izmantojot nestandarta nodarbinātības veidus;

- F. tā kā dalībvalstīm būtu jāatceļ ceļošanas ierobežojumi un jāatsāk tūrisma darbības koordinēti un jāīsteno saskaņoti veselības un drošības protokoli; tā kā vienpusēji un sadrumstaloti valstu valdību pasākumi tikai izraisīs apjukumu un traucējumus ceļotājiem un uzņēmumiem; tā kā darba ņēmēju un klientu veselības aizsardzībai vienmēr būtu jābūt galvenajai prioritātei; tā kā visiem uzņēmumiem, lai atsāktu darbību, ir jāievēro veselības, drošības un fiziskās distancēšanās prasības;
- G. tā kā tūrisms ir kompleksa nozare ar daudzām ieinteresētajām personām, kurā būtiski svarīga ir mobilitāte; tā kā 90 % no nozares veido MVU; tā kā vairums tūrisma uzņēmumu saskaras ar likviditātes krīzi; tā kā krīze vissmagāk ir skārusi MVU; tā kā pašnodarbinātas personas, piemēram, tūristu gidi, saskaras ar ekonomisku iznīkšanu;
- H. tā kā daudzās dalībvalstīs, Eiropas reģionos un pilsētās tūrisms ir nozīmīgs ekonomiskās un sociālās struktūras veidotājs; tā kā tūrisms bieži nodrošina darbvietas un ienākumus reģioniem, kuriem nav alternatīvu resursu; tā kā salas, kā arī piekrastes un tālākie reģioni ir īpaši izjutuši Covid-19 krīzes radīto ietekmi uz ekonomiku;
- I. tā kā jaunu rezervāciju trūkums un nepieredzēts atmaksas pieprasījumu skaits par atceltām rezervācijām ir radījis ievērojamu likviditātes problēmu ceļojumu un tūrisma nozarei;
- J. tā kā ES pasažieru tiesību regulas un ES Komplekso ceļojumu direktīva ceļotāju tiesību aizsardzībai ir vājinātas, proti, attiecībā uz atmaksu klientiem, kuri pandēmijas un lidojumu atcelšanas dēļ nevar ceļot, likviditātes problēmu ceļojumu un tūrisma nozarē un dažu uzņēmumu tendenci dot priekšroku ieinteresēto personu atbalstīšanai, nevis citu patērētāju tiesību ievērošanai;
- K. tā kā ar paziņojuma "Tūrisms un transports 2020. gadā un pēc tam" un tūrisma un transporta tiesību aktu kopuma pieņemšanu 2020. gada 13. maijā Komisija spēra pirmo soli ceļā uz transporta un tūrisma nozaru koordinētu atveseļošanu;
- L. tā kā tūrismam nav atsevišķas pozīcijas Eiropas Savienības budžetā un darbības šajā jomā veic dažādu fondu, izmēģinājuma projektu un sagatavošanās darbību ietvaros;
- M. tā kā tūrisma un transporta nozarēs Eiropas Savienībā ir jāpāriet uz ilgtspējīgāku, inovatīvu un noturīgāku modeli,
 - 1. atzīst tūrisma un transporta nozaru nozīmi visu ES dalībvalstu ekonomikā un nodarbinātībā; uzskata, ka straujam īstermiņa atbalstam tūrisma un transporta nozarēm, lai gan tas ir nepieciešams to izdzīvošanas un konkurētspējas nodrošināšanai, jāatbilst ES saistībām oglekļa dioksīda emisiju samazināšanas un ilgtspējas jomā un pēc tā jāveic īstenošanas pasākumi, kas ceļotājiem sniedz pārlicību par atgriešanos Eiropā un ceļošanu tās teritorijā;
 - 2. ņem vērā Eiropas Komisijas 2020. gada 13. maija paziņojumu "Tūrisms un transports 2020. gadā un pēc tam" un tūrisma un transporta tiesību aktu kopumu; aicina visas dalībvalstis izmantot koordinētu pieeju ceļošanas ierobežojumu atcelšanai un drošai un

pakāpeniskai transporta savienojumu un tūrisma darbību atjaunošanai, vienlaikus nodrošinot sabiedrības veselības, jo īpaši darba ņēmēju un ceļotāju veselības, aizsardzību; uzsver vajadzību pēc efektīviem un skaidriem sanitārajiem protokoliem ES līmenī, lai nodrošinātu pakalpojumu sniedzēju un ceļotāju savstarpējo uzticību;

3. apliecina, ka ES reakciju uz Covid-19 krīzi nedrīkst izmantot, lai veicinātu vēl lielāku monopolu koncentrāciju transporta nozarēs, jo īpaši aviācijas nozarē;
4. uzsver, ka ES dalībvalstīm būtu jābūt iespējai apvērst transporta nozaru (dzelzceļš, autoceļi, Eiropas vienotā gaisa telpa, ostas) liberalizāciju, lai aizstāvētu iedzīvotāju, valsts suverenitātes un attīstības intereses;
5. mudina Komisiju sniegt papildu precizējumus par kritērijiem, kas dalībvalstīm jāizmanto, pieņemot lēmumus par ceļojumu un tūrisma darbību atsākšanu; uzsver, ka pašreizējā situācija nesniedz ieinteresētajām personām un ceļotājiem pārliecību, lai gatavotos vasaras tūrisma sezonai;
6. uzsver, ka skrīnings ir efektīvs veids, kā samazināt vīrusa izplatīšanos un veidot pārliecību gadījumos, kad sociālā distancēšanās nav iespējama, piemēram, lidmašīnā, ja vien ir pieejamas ātras un uzticamas skrīninga metodes par pieņemamu cenu; aicina Komisiju sadarbībā ar Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru un dalībvalstīm regulāri novērtēt nosacījumiem atbilstošu testu esamību un, ja tie ir pieejami, veikt koordinētu iepirkumu, lai nodrošinātu labākos iespējamus nosacījumus un cenu; mudina Komisiju un dalībvalstis izmantot visus pieejamos finansēšanas instrumentus, lai nodrošinātu bezmaksas pārbaudes iedzīvotājiem;
7. mudina dalībvalstis un Eiropas Komisiju garantēt visu darbvietu aizsardzību tūrisma un transporta nozarēs, veicinot pienācīgus un reglamentētus darba apstākļus uz darba koplīguma slēgšanas sarunu pamata un uzlabojot vispārīgos ienākumu nosacījumus nozares darba ņēmējiem; uzsver, ka nodarbinātības atbalstam jāattiecas uz visiem darba ņēmējiem, tostarp nestandarta nodarbinātības veidus izmantojošajiem, kuri līdz šim lielā mērā ir izslēgti no saīsināta darbalaika režīma vai citiem valsts shēmu veidiem darba samaksas kompensācijai; uzsver, ka ir vajadzīgi ieguldījumi kvalitatīvu darbvietu un finanšu stabilitātes veicināšanai, lai pārvarētu ekonomikas svārstības;
8. uzsver, ka pašreizējā veselības krīze apliecina, ka ir svarīgi ieguldīt sabiedriskajā transportā; pauž nožēlu par piedāvājuma trūkumu un pasažieru pārvadājumiem apstākļos, kas neaizsargā sabiedrības veselību;
9. aicina dalībvalstīs izveidot garantēta ienākumu minimuma sistēmu, kas papildina universālus un augsti kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, proti, veselības aizsardzības un sociālā nodrošinājuma pakalpojumus, nodrošinot pienācīgus dzīves apstākļus un efektīvu drošības tīklu neaizsargātākajiem, jo īpaši krīzes, piemēram, pašreizējās Covid-19 krīzes, laikā, lai nodrošinātu pilnīgu sociālo iekļaušanu;
10. uzsver, ka tūkstosiem uzņēmumu, jo īpaši MVU, cīnās par izdzīvošanu un daudziem no tiem draud maksātnespēja; aicina Komisiju un dalībvalstis uzraudzīt situācijas attīstību un izvērtēt iespēju uzlabot ārkārtas atbalstu saistībā ar jau paziņotajiem instrumentiem, veicot visus piemērotos pasākumus, lai steidzami novērstu dzīvotspējīgu uzņēmumu, jo īpaši MVU, bankrotu, tostarp, piemēram, garantijas un lētus aizdevumus, kā arī

mehānismus nesamaksājamiem parādiem, piemēram, nodokļu atvieglojumu, bankas aizdevumu atmaksas atlikšanu un risinājumus, lai segtu pakalpojumu sniedzēju riskus, līdz atjaunojas tūristu un transporta plūsma;

11. norāda, ka nespēja novērst bankrotu vilni nozarē nodrošinās izdzīvojušajiem lielajiem uzņēmumiem dominējošu stāvokli, radot augstākas cenas patērētājiem un zemākus ienākumus atlikušajiem MVU;
12. aicina pilnībā aizsargāt patērētāju tiesības un ceļotāju tiesības pret nelikumīgām dažu uzņēmumu praksēm; aicina dalībvalstis nodrošināt patērētāju un ceļotāju tiesību stingrāko un straujāko īstenošanu, jo īpaši gadījumos, kad attiecīgie uzņēmumi tiek glābti, izmantojot publiskos līdzekļus; aicina izveidot ceļojumu garantijas fondu, lai nodrošinātu ceļotāju tiesību efektīvu aizsardzību;
13. aicina ES atvaseļošanas plānā stingri atbalstīt tūrisma un transporta nozares; aicina ievērojamu atvaseļošanās plāna daļu — vismaz 20 % — paredzēt nozares darbības atjaunošanai; aicina atvaseļošanas plānā stingri ievērot ES saistības oglekļa dioksīda emisiju samazināšanas un ilgtspējas jomā; aicina izmantot sociāli atbildīgu pieeju darbvieta un darba samaksas aizsargāšanai;
14. uzsver tūrisma nozīmīgumu dažām valstīm un ES ģeogrāfiskajiem apgabaliem, kuros ar tūrisma saistīti pakalpojumi bieži ir svarīgs faktors nodarbinātības nodrošināšanā un ir viens no galvenajiem ienākumu avotiem vietējiem iedzīvotājiem; aicina Komisiju izstrādāt īpaši pielāgotus pasākumus pārvietošanās brīvības un transporta savienojumu atjaunošanā starp tālākajām teritorijām, salām un ES pamatteritoriju; norāda, ka īpašas savienojumu joslas un papildu finansiālais un administratīvais atbalsts ir ārkārtīgi svarīgi šādiem reģioniem; uzsver, ka ir svarīgi ES tūrisma stratēģijās un iniciatīvās vērst uzmanību uz piekrasti un jūru, tostarp ar finansēšanas iespējām un veicināšanas un sakaru mehānismiem, izveidojot īpašu politiku sadarbībā ar ieinteresētajām personām un iestādēm galamērķī;
15. mudina Komisiju ierosināt jaunu Eiropas sociālā tūrisma programmu, kas ļauj neaizsargātām sociālajām grupām izmantot valsts tūrisma vaučerus saistītajās citu dalībvalstu struktūrās, kuras arī piedāvā sociālā tūrisma programmu saviem iedzīvotājiem; norāda, ka daudzas dalībvalstis šādas programmas izmanto ļoti veiksmīgi, un uzskata, ka būtu ļoti labi padarīt šādas shēmas sadarbībspējīgas ES līmenī;
16. atkārtoti aicina nākamajā daudzgadu finanšu shēmā (DFS 2021–2027) izveidot īpašu budžeta pozīciju ilgtspējīgam tūrismam un norāda, ka nav konkrēta un īpaši paredzēta finanšu instrumenta, lai veicinātu labklājību un izaugsmi šajā nozarē;
17. aicina Komisiju izpētīt, vai ir iespējams krīzes pārvaldības mehānisms ES tūrisma nozarē un kādus ieguvumus tas varētu sniegt, lai pienācīgi un strauji reaģētu ne tikai uz pašreizējo Covid-19 pandēmiju, bet arī lai sagatavotos turpmākiem sarežģījumiem, piemēram, klimata pārmaiņām, pārmērīgam tūrismam un drošības problēmām un atbalstītu Eiropu kā vadošo galamērķi pasaulē; uzsver, ka ir svarīgi iekļaut finansēšanas risinājumus finanšu īstermiņa trūkumam, kā arī radīt aktivizējamas vidēja termiņa un ilgtermiņa sistēmas un stratēģijas;
18. norāda, ka galvenajam mērķim ir jābūt tūrisma ilgtspējai un noturībai saskaņā ar

saistībām, ko ES ir uzņēmusies Parīzes klimata nolīgumā, lai nodrošinātu augsti kvalitatīvu darbvietu radīšanu, ilgtspējīgu izaugsmi un lielāku devumu sociālajai un reģionālajai kohēzijai;

19. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Eiropadomei un Komisijai.